

שָׁכַב עִמָּהּ, אֵלָּא בְּגִין דְּעָבַד לָהּ לְשִׁמּוּשָׁא בְּאֲבוּי
 שְׁמוּשָׁא דְּמִצְוָה, וְדָא הוּא בְּלִבּוּלָא דְּעֵרְסָא. וְעָבַד
 לְקַבִּיל שְׁכִינְתָּא עֲבִידתָּא דָּא, דְּבִכָּל אֲתֵר דְּשְׁמוּשָׁא
 דְּמִצְוָה אֲשֶׁתִּפַּח, שְׁכִינְתָּא שְׂרִיא עַל הָהוּא אֲתֵר
 וְאֲשֶׁתִּפַּח תַּמָּן. וּמֵאן דְּנָרִים לְעַכְבָּא שְׁמוּשָׁא דְּמִצְוָה
 נָרִים דִּי־סִתְּלַק שְׁכִינְתָּא מִעֲלָמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב (בראשית
 מט) כִּי עָלִית מִשָּׁכְבִי אֲבִיךָ אִז חִלְּלַת יְצוּעֵי עָלָה. וּבְגִין
 דָּא כְּתִיב, וַיִּשָּׁכַב אֶת בְּלָהָה פִּלְגֶּשֶׁת אֲבִיו וַיִּשְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְּנֵי יַעֲקֹב שָׁנִים עָשָׂר. כְּלָחוּ הָיוּ
 בְּמַנְיָנָא וְלֹא גָרַע מִזְכוּתָּא דְּלַחֲוֹן כְּלוּם.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, מָאִי טַעְמָא בְּקַדְמִיתָּא יִשְׂרָאֵל
 וּלְבַתֵּר יַעֲקֹב. דְּכְתִיב, וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְּנֵי
 יַעֲקֹב שָׁנִים עָשָׂר. אֵלָּא בַּד אֲתָּא רְאוּבֵן וּבְלֵבֶל הָהוּא
 עֵרְסָא אָמַר וּמָה תְּרִיסָר שְׁבַטִין הָיוּ לִיהּ לְאַפָּא

לשון הקודש

יצועי עלה. ומשום זה פתוב וישכב את
 בלהה פילגש אביו וישמע ישראל ויהיו
 בני יעקב שנים עשר. כלם היו במנין,
 ולא נגרעה מזכות שלהם כלום.

רבי אלעזר אמר, מה הטעם בתחלה
 ישראל ואחר כך יעקב, שפתוב וישמע
 ישראל ויהיו בני יעקב שנים עשר?
 אלא כשפא ראובן ובלבל אותה מטה,

אותה לשמש עם אביו שמוש של מצוה,
 וזה הוא בלבול המטה, ועשה כנגד
 השכינה המעשה הזה. שבכל מקום
 ששמוש מצוה נמצא, שכינה שורה על
 אותו מקום ונמצאת שם, ומי שגורם
 לעכב שמוש של מצוה, גורם שתסתלק
 שכינה מן העולם, ועל זה פתוב (בראשית
 מט) כי עלית משכבי אביך אז חללת

לְקַיֵּמָא בְּעֵלְמָא וְלֹא יִתִּיר, וְהַשְׁתָּא בְּעֵי לְאוּלְדָא בְּנִין
 דִּילְמָא אֲנִן פְּנִימִין דְּאִיחֵו בְּעֵי לְאוּלְדָא אַחֲרֵנִין
 כְּמִלְקַדְמִין. מִיָּד בְּלִבֵּל הָהוּא עֲרָסָא, וְאַתְּעַבֵּב הָהוּא
 שְׂמוּשָׂא. כְּאִילוּ עֶבֶד קִלְנָא לְגַבֵּי שְׂכִינְתָא דְשָׂרְיָא עַל
 הָהוּא עֲרָסָא. וְעַל דָּא כְּתִיב וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, דְּהָא
 בְּשָׂמָא דָּא אֶסְתַּלַּק גּוֹ תְרִיסַר דְּאַתְכַּסְיִין דְּאֵינֻן
 תְרִיסַר נְהָרֵי אַפְרַסְמוּנָא דְכִיָּא.

וַיְהִי בְנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר, אֵלֶיךָ תְרִיסַר שְׁבַטִין
 דְשְׂכִינְתָא אֶתְתַּקְנַת בְּהוּ. וּמֵאַן אֵינֻן, אֵלֶיךָ

דְּאוּרֵיָתָא אֶהְדַּרְתָּ וְעֶבֶד לֹזֵן חוֹשְׁבָנָא
 כְּמִלְקַדְמִין. בְּלָהוּ קְדִישִׁין, בְּלָהוּ אֶתְחַזְיִין לְגַבֵּי
 שְׂכִינְתָא לְאַסְתַּלַּל בְּקְדוּשָׁה דְמְאַרְיָהוֹן. דְּאִילוּ עֶבֶד
 הָהוּא עוֹבְדָא לֹא יִיתִי רְאוּבֵן כְּמִנְיָנָא.

וְעַם כָּל דָּא אֶתְעַנַּשׁ דְּאַתְנַטִּיל בְּכוֹרְתִיהָ מִנִּיהָ

לשון הקודש

אַפְרַסְמוּן זָד.

וַיְהִי בְנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר – אֵלֶיךָ שְׁנַיִם
 עָשָׂר שְׁבַטִים שֶׁהַשְׂכִּינָה הִתְתַּקְּנָה בָּהֶם,
 וּמִי הֵם? אֵלֶיךָ שֶׁהַתּוֹרָה הַזֹּהֶרָה וְעֵשֶׂתָה
 לָהֶם חֲשׁוֹבֵן כְּמוֹ מִקְדָּם, כָּלֶם קְדוּשִׁים,
 כָּלֶם רְאוּיִים לְשְׂכִינָה לְהַסְתַּלַּל בְּקְדוּשַׁת
 רְבוּבֵם. שְׂאֵלוּ עֲשֵׂה אֹתוֹ מַעֲשֵׂה, לֹא
 יָבֹא רְאוּבֵן בְּמִנְיָן.

וְעַם כָּל זֶה נִעְנַשׁ שֶׁנִּטְלָה מִמֶּנּוּ בְּכוֹרְתוֹ

אָמַר: וּמָה שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבַטִים הָיוּ לְאַבְרָם
 בְּעוֹלָם וְלֹא יוֹתֵר, וְעַכְשָׁו רוּצָה לְהוֹלִיד
 בְּנִים, אוּלַי אֲנִי פְּנּוּמִים שֶׁהוּא רוּצָה
 לְהוֹלִיד אַחֲרֵים כְּמוֹ מִקְדָּם. מִיָּד בְּלִבֵּל
 אוֹתָהּ מִטָּה וְהִתְעַבֵּב אוֹתוֹ שְׂמוּשָׂא כְּאִילוּ
 עֲשֵׂה קְלוֹן לְשְׂכִינָה שֶׁשָּׂרְתָה עַל אוֹתָהּ
 מִטָּה, וְעַל זֶה כְּתוּב וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
 שֶׁהָרִי בְּשֵׁם זֶה הִתְעַלָּה תוֹךְ שְׁנַיִם עָשָׂר
 שֶׁהִתְכַּסּוּ, שֶׁהֵם שְׁנַיִם עָשָׂר נְהָרוֹת

וְאֶת־יְהִיב לְיוֹסֵף בְּמָה דְאֵת אָמַר, (דברי הימים א ה) וּבְנֵי
 רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְלוּ יְצוּעֵי
 אָבִיו נִתְּנָה בְּכָרְתוֹ [לְבָנָיו] לְיוֹסֵף.

תָּא חַזִּי, (דניאל ב) לְהוּא שְׂמִיה דִּי אֱלֹהָא מְבַרְךְ מִן
 עֲלָמָא וְעַד עֲלָמָא, דִּי כָּל מַעְבְּדוּהֵי קְשׁוּט
 וְאַרְחֵתִיה דִּין, וְכָל מַה דְאִיהוּ עֶבֶד כְּלָא אִיהוּ
 בְּחַכְמַתָּא עֲלָאָה.

תָּא חַזִּי, בְּמָה גָרִים עוֹבְדָא דְבַר נָשׁ, דְהָא כָּל מָאִי
 (מֵאִין) דְאִיהוּ עֶבֶד, כְּלָא אֶתְרָשִׁים וְקִיּוּמָא קִמִּי
 דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. דְהָא יַעֲקֹב בְּשַׁעֲתָא דְעָאֵל לְגַבְהָ
 דְלֵאָה, כָּל תְּהוּא לִילִיָּא רְעוּתִיה וְלִבִּיה תָּוּה בְּרַחֵל,
 דְחָשִׁיב דְרַחֵל אִיהִי. וּמַתְהוּא שְׂמוּשָׁא וְטַפָּה קְדַמָּאָה
 וּמַתְהוּא רְעוּתָא אֶתְעַבְרַת לֵאָה וְאוּקְמוּהָ. דְהָא
 אֶלְמָלָא דִיעֲקֹב לָא יָדַע לָא יִסְתַּלִּיק רְאוּבֵן

לשון הקודש

בַּא רְאָה בְּמָה גוֹרֵם מַעֲשֵׂה אָדָם, שְׁהֵרִי
 כָּל מִי וּמַה שְׁהוּא עוֹשֶׂה, נִרְשָׁם וְעוֹמֵד
 לְפָנָי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁהֵרִי יַעֲקֹב,
 בְּשַׁעֲה שְׁנַכְנַס לְלֵאָה, כָּל אוֹתוֹ הִלִּילָה
 הִיָּה רְצוּנוֹ וְלִבּוֹ בְּרַחֵל, שְׁחָשִׁב שְׁהִיא
 רַחֵל, וּמֵאוֹתוֹ שְׂמוּשׁ וְטַפָּה רֵאשׁוּנָה
 וּמֵאוֹתוֹ רְצוּן הִתְעַבְרָה לֵאָה, וּבְאַרוּהוּ,
 שְׁהֵרִי אֶלְמָלָא שְׁיַעֲקֹב לָא יָדַע, לָא יַעֲלָה

וְנִתְּנָה לְיוֹסֵף, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (דניאל ה) וּבְנֵי
 רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הַבְּכוֹר
 וּבְחַלְלוּ יְצוּעֵי אָבִיו נִתְּנָה בְּכָרְתוֹ וּלְבָנָיו
 לְיוֹסֵף.

בַּא רְאָה, (דניאל ב) שְׁיִהִיה שֵׁם הָאֵל
 מְבַרְךְ מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. שְׁכָּל
 מַעֲשָׂיו אִמַּת וּדְרָכָיו דִּין, וְכָל מַה שְׁהוּא
 עוֹשֶׂה, הַכֹּל הוּא בְּחַכְמָה עֲלִיוֹנָה.

בְּחוֹשְׁבָנָא. וְעַל דָּא לֹא אֶסְתַּלַּק בְּשֵׁמָא יְדִיעָא אֱלֹא
שְׁמִיָּה סְתָם רְאוּבֵן.

וְעַם כָּל דָּא אֶחָד עוֹבְדָא לְאַתְרֵיהּ, כְּמָה דְּהָוָא
רְעוּתָא קְדָמָא אֶתְעַבְדַּת בְּרַחֵל, הָהוּא
רְעוּתָא אֶתְהַדְרַת בְּהּ. דְּהָא בְּכוֹרְתִיהּ אֶתְהַדְרַת לְיוֹסֵף
בּוֹכְרָא דְרַחֵל, אֶתְר דְּרְעוּתָא הָוּת בְּרַחֵל וְכֹלָא סְלִיק
בְּאַתְרֵיהּ. בְּגוּן דְּכָל עוֹבְדוּי דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלָהוּ
קְשׁוּט וְזָכוּ.

רְבִי חֲזַקְיָה אֲשַׁבְּחִיהּ יוֹמָא חַד לְרַבִּי יוֹסִי דְּהָוָה
מִשְׁתַּמֵּיט סַפְסִינָא גּוּ קְטִירֵי דְנִוְרָא וְהָוָה סְלִיק
קְטוּרָא דְתַנְנָא לְעִילָא. אָמַר לֵיהּ, אֵלּוּ קְטוּרָא דְתַנְנָא
דְקָרְפָנָא דְהָוָה סְלִיק עַל גְּבִי מִדְּבַחָא הָוָה סְלִיק
תְּדִיר כִּי הָאִי גְּוֹנָא, לֹא שְׂרִיא רוּגְזָא בְּעֵלְמָא וְיִשְׂרָאֵל
לֹא אֶתְגַּלִּי מַעַל אֶרְעָא.

לשון הקודש

רְבִי חֲזַקְיָה מְצָא יוֹם אֶחָד אֶת רְבִי יוֹסִי
שְׁהִיְתָה נִשְׁמָטָת חֲתִיכַת בְּשָׂר לְתוּךְ
לְהַבּוֹת הָאֵשׁ, וְהָיָה עוֹלָה קְטוּרָה הָעֵשֶׂן
לְמַעְלָה. אָמַר לוֹ, אֵלּוּ קְטוּרָה הָעֵשֶׂן שֶׁל
הַקְּרָבָן שְׁהִיָּה עוֹלָה עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ הָיָה
עוֹלָה תְּמִיד כְּמוֹ זֶה, לֹא שׁוֹרָה רְגֵזוֹ
בְּעוֹלָם, וְיִשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ גּוֹלִים מַעַל
הָאָרֶץ.

רְאוּבֵן בְּחֻשְׁבוֹן. וְעַל זֶה לֹא הִתְעַלָּה
בְּשֵׁם יְדוּעָה, אֱלֹא שְׁמוֹ סְתָם רְאוּבֵן.
וְעַם כָּל זֶה חֲזוֹר מַעֲשֵׂיו לְמַקּוֹמוֹ, כְּמוֹ
שְׁאוֹתוֹ רְצוֹן רְצוֹן רֵאשׁוֹן נַעֲשֶׂה בְּרַחֵל, אוֹתוֹ
רְצוֹן חֲזוֹר בְּהּ, שְׁהָרִי בְּכוֹרְתוֹ חֲזוֹרָה
לְיוֹסֵף בְּכוֹר רַחֵל, מְקוֹם שְׁהָרְצוֹן הָיָה
בְּרַחֵל, וְהַכֵּל עוֹלָה לְמַקּוֹמוֹ, מִשּׁוּם שֶׁכָּל
מַעֲשֵׂי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵמֶת וְזָכוּת.

פָּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (שיר השירים ג) מִי זֹאת עֹלָה מִן
הַמִּדְבָּר כְּתִימְרוֹת עֵשֶׂן מִקְטָרֶת מֵר וּלְבוֹנָה
מִכָּל אֲבֵקֶת רוּכָל. מִי זֹאת עוֹלָה. תָּא חַיִּי, בְּזִמְנָא
דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל אֲזִילִי בְּמִדְבָּרָא, שְׂכִינְתָא אֲזִילָא קַמִּיִּהוּ
וְאִינְהוּ הוּוּ אֲזִילִי אֲבַתְרָהּ. דְּכֵתִיב, (שמות יג) וַיִּי הַלֶּךְ
לְפָנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲתָם הַדֶּרֶךְ וּלְלַיְלָה
בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהַאִיר לָהֶם וְגו'. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, (ירמיה ב)
כֹּה אָמַר יְיָ זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ אֲהַבֶּת כְּלוּלְתֶיךָ
לְכַתֵּךְ אַחֲרֵי בְּמִדְבָּר וְגו'.

וּשְׂכִינְתָא הֵיט אֲזִילָא וּכְלָהוּ עֲנָנֵי יָקָר בְּהַדָּה.
וְכֵד הָוָה שְׂכִינְתָא נְטֹלָא, הוּוּ נְטֹלִין.
כְּמָה דְכֵתִיב, (במדבר ט) וּלְפִי [וּב]הַעֲלוֹת הָעֲנָן מֵעַל
הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וְכֵד אִיִּהִי
סְלִקָא הֵהוּא עֲנָנָא סְלִקָא עַד לְעֵילָא, וְכָל בְּנֵי

לשון הקודש

כְּתוּב (ירמיה ב) כֹּה אָמַר ה' זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד
נְעוּרֶיךָ אֲהַבֶּת כְּלוּלְתֶיךָ לְכַתֵּךְ אַחֲרֵי
בְּמִדְבָּר וְגו'.

וּשְׂכִינְתָא הֵיטָה הוֹלְכֶת וְכָל עֲנָנֵי הַכְּבוֹד
עִמָּהּ. וּכְשֶׁהֵיטָה שְׂכִינְתָא נּוֹסַעַת, הִיוּ
נוֹסְעִים, כְּכַתוּב (במדבר ט) וּלְפִי הַעֲלוֹת
הָעֲנָן מֵעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן יִסְעוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְגו'. וּכְשֶׁהֵיטָה עוֹלָה, אוֹתוֹ עָנָן

פָּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (שיר ג) מִי זֹאת עֹלָה
מִן הַמִּדְבָּר כְּתִימְרוֹת עֵשֶׂן מִקְטָרֶת מֵר
וּלְבוֹנָה מִכָּל אֲבֵקֶת רוּכָל. מִי זֹאת עֹלָה?
בֵּא רְאֵה, בְּזִמְנָן שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל הוֹלְכִים
בְּמִדְבָּר, הַשְׂכִּינָה הִלְכָה לְפָנֵיהֶם, וְהֵם
הִלְכוּ אַחֲרֶיהָ, שְׂכֵתוֹב (שמות יג) וְה' הַלֶּךְ
לְפָנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲתָם הַדֶּרֶךְ
וּלְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהַאִיר לָהֶם וְגו'. וְלָכֵן

עֲלֵמָא חָמָאן וְשָׂאֵלִי וְאָמְרִי, מִי זֹאת עוֹלָה מִן
הַמִּדְבָּר בְּתִימְרוֹת עֶשְׂוֹן.

הַהוּא עֲנָא דְשְׂכִינְתָא אֲתַחֲזִיא עֶשְׂוֹן, מָאִי טַעְמָא
אִיהִי עֶשְׂוֹן. בְּגִין דְנִוְרָא דְאֲדִלִיק אֲבָרְהָם
וְיִצְחָק בְּרִיהּ הָוּה אֲחִיד בָּהּ וְלֹא אֲעֲדִי מִינָהּ. וְכֵד
אֲתַאֲחִדַת הַהוּא נִוְרָא בְּגִוּוּהּ הָוּה סְלִיק עֲנָא (נ"א תַּנְנָא).

וְעַם כָּל דָּא, מְקַטְרַת מִר וְלִבְנָהּ. מָאִי מְקַטְרַת,
מִתְקַטְרָא בְתֵרִין סְטֵרִין אַחֲרֵינִין, עֲנָא
דְאֲבָרְהָם לִימִינָא, עֲנָא דִיִּצְחָק לְשִׁמְאֵלָא. מְכַל
אַבְקַת רוּכַל, דָּא יַעֲקֹב.

דְּבַר אַחַר דָּא יוֹסֵף הַצַּדִּיק, בְּגִין דְאֲרוּנָא דִיִּוֹסֵף
הָוּה אָזִיל לְגַבִּיהּ, אֲמַאי רוּכַל, בְּגִין דְהָוּה
רְכִיל לְאַחֵי לְגַבִּיהּ דְאָבוּי. דְבַר אַחַר אֲמַאי רוּכַל,
אֵלָא מַה חֲנֻנִי דָּא קְטִירִי דְקוּסְטִירִי וְאַבְקִי דְפוּלְמִי

לשון הקודש

וְעַם כָּל זֶה, מְקַטְרַת מִר וְלִבְנָהּ. מַה זֶה
מְקַטְרַת? מִתְקַטְרַת בְּשְׁנֵי צַדִּדִים
אַחֲרִים, עֲנֵן שֶׁל אֲבָרְהָם לִימִין, עֲנֵן שֶׁל
יִצְחָק לְשִׁמְאֵל. מְכַל אֲבַקַת רוּכַל - זֶה
יַעֲקֹב.

דְּבַר אַחַר - זֶה יוֹסֵף הַצַּדִּיק, מְשׁוּם
שְׁאָרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף הָיָה הוֹלֵךְ אֵלָיו. לְמַה
רוּכַל? מְשׁוּם שֶׁהָיָה רְכִיל אֶת אַחֵי
לְאָבוּי. דְבַר אַחַר לְמַה רוּכַל - אֵלָא מַה

עוֹלָה עַד לְמַעְלָה, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם רוֹאִים
וְשׂוֹאֵלִים וְאֹמְרִים, מִי זֹאת עוֹלָה מִן
הַמִּדְבָּר בְּתִימְרוֹת עֶשְׂוֹן.

אוֹתוֹ עֲנֵן שֶׁל הַשְּׂכִינָה שֶׁנִּרְאָה עֶשְׂוֹן.
מַה הַטַּעַם הִיא עֶשְׂוֹן? מְשׁוּם שֶׁהָאֵשׁ
שֶׁהִדְלִיקוּ אֲבָרְהָם וְיִצְחָק בְּנֵי הַיְתָה
אֲחוּזָה בָּהּ וְלֹא זָוָה מִמֶּנָּה, וְכַאֲשֶׁר
נֶאֱחָזָה אוֹתָהּ הָאֵשׁ בְּתוֹכָהּ, הַיְתָה עוֹלָה
עֲנֵן נִי"א עֶשְׂוֹן.

בְּלֶחֶוּ בִּידְיָהּ. הָכִי נָמִי יוֹסֵף, אֵיחֻוּ קִיּוּמָא דְאֹרִייתָא
בְּגִין דְּאֵיחֻוּ קִיּוּם לָהּ, בְּגִין דְּכָל פְּקוּדֵי אֹרִייתָא
מִתְקַשְׁרֵן בְּנִטְיָרוֹ דְּבְרִית קַדִּישָׁא.

וְעַל דָּא שְׂכִינְתָא מִתְקַטְרָא בְּאַבְרָהָם יַעֲחֵק וַיַּעֲקֹב
וַיֹּסֵף, בְּחֻדָּא אֵינֹון וְדִיּוֹקְנָא חֻדָּא לָהּ. חֻדָּא
הוּא דְּבְתִיב, (בראשית לו) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף. וּבְגִין
כְּךָ מְכַל אַבְרָתָא רוּכְלָא, בְּגִין דְּמֵאַתְרֵהּ דְּנִחְרָא דְּנִגִיד
וְנִפִיק אֲשֶׁתְּקִיָּיא כְּלָא וְנִהִירוּ כָּל אַנְפִּין.

וְתָא חַוִּי, כִּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא וְהוּוּ מִקְרִיבִין
קְרַבְנִין, בְּלֶחֶוּ הוּוּ מִתְקַרְבִין לְגַבֵּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּדָקָא יָאוֹת, וְכִד קְרַבְנָא אֲתַעֲבִיד וְתִנָּנָא סָלִיק
בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, בְּדִין הוּוּ יְדַעֵי דְתִנָּנָא דְמִדְבַּחָא אֲדִלִיק
בּוֹצִינָא דְאֲתַחֲזִיָּיא לְאֲדִלְקָא, וְכָל אַנְפִּין נִהִירִין
(דף קעו ע"א) וּבּוֹצִינִין דְּלִקְוִין.

לשון הקודש

רוכל, משום שממקום שהנהר ששופע
ויוצא, הכל משקים וכל הפנים מאירות.
ובא וראה, כשהיו ישראל בארץ והיו
מקריבים קרבנות, כלם היו מתקרבים
לקדוש-ברוך-הוא פראוי, וכשקרבן
נעשה והעשן עולה בדרך ישר, אז היו
יודעים שעשן המזבח הדליק מנורה
שראויה להדלק, וכל הפנים מאירות
והמנורות דולקות.

הנני זה שצורות עצי בשמים ואבקות
עלים מריחים כלם בידו - כך גם יוסף,
הוא קיום התורה, משום שהוא קים
אותה, משום שכל מצוות התורה
קשורות לשמירת ברית קדש.

ולכן שכינה קשורה לאברהם יצחק
ויעקב ויוסף, פאחד הם, ודמות אחת
להם. והו שפתוב (בראשית לו) אלה תולדות
יעקב יוסף. ומשום כך מכל אבכת

וּמִיּוֹמָא דְאִתְחַרְיב בֵּי מִקְדָּשָׁא לִית לָךְ יוֹמָא וְיוֹמָא
 דְלִית בֵּיה זְעִימוּ וְרוּגְזָא. כְּמָה דְאִתְ אָמַר,
 (תהלים ז) וְאֵל זֹעֵם בְּכָל יוֹם, וְאִתְפָּרַשׁ חֲדוּה מְעִילָא
 וּמִתַּתָּא. וְיִשְׂרָאֵל אָזְלִין בְּגִלוּתָא וְאִינוּן בְּרִשׁוֹ דְטַעֲנוּן
 אַחַרְרֵין. וּכְדִין אֲתַקְיִים קָרָא דְכְתִיב, (דברים כח) וְעַבְדְּתָ
 שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים.

וְכָל דָּא לְמָה, בְּגִין דְכְתִיב, (דברים כח) תַּחַת אֲשֶׁר לֹא
 עַבְדְּתָ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרֹב
 כָּל. מְאִי מְרֹב כָּל. הָכָא מְרֹב כָּל, וְהָתָם בְּחָסֵר כָּל.
 עַד דִּיתַעַר קְדָשָׁא בְרוּךְ הוּא וַיִּפְרוֹק לוֹן מִבֵּינֵי
 עַמְּמֵיָא, כְּמָה דְאִתְ אָמַר, (דברים ל) וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֶיךָ
 אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבְּצֶךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר
 הִפְיֶצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה. וְכְתִיב אִם יִהְיֶה נִדְחֶךָ בְּקִצְהָ
 הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם וְקִבְּצֶךָ וְגו'.

לשון הקודש

אֲשֶׁר לֹא עַבְדְּתָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה
 וּבְטוֹב לֵבָב מְרֹב כָּל. מַה זֶה מְרֹב כָּל?
 כָּאֵן מְרֹב כָּל, וְשָׁם מַחְסֵר כָּל.
 עַד שִׁיתַעֲוֵר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּפְדֶּה
 אוֹתָם מִבֵּין הָעַמִּים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם ז)
 וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ וְשָׁב
 וְקִבְּצֶךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְיֶצְךָ ה'
 אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה. וְכְתוּב אִם יִהְיֶה נִדְחֶךָ
 בְּקִצְהָ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם וְקִבְּצֶךָ וְגו'.

וּמִיּוֹם שֶׁנֶּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֵין לָךְ יוֹם
 יוֹם שְׂאִין בּו זְעֵם וְרוּגְזָא כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (תהלים ז) וְאֵל זֹעֵם בְּכָל יוֹם, וּפְרָשָׁה
 הַחֲדוּה מְלַמְעֵלָה וּמְלַמְטָה, וְיִשְׂרָאֵל
 הוֹלְכִים בְּגִלוּת, וְהֵם בְּרִשׁוֹת שֶׁל
 עֲבוּדוֹת זְרוֹת אַחֲרוֹת, וְאִזּוּ הַתְּקִיִּים
 הַפְּסוּק שְׁכָתוּב (דברים כח) וְעַבְדְּתָ שָׁם
 אֱלֹהִים אֲחֵרִים.

וְכָל זֶה לְמָה? מִשּׁוֹם שְׁכָתוּב (שם) תַּחַת

וְאַלֶּה תולדות עשו הוא אָדום. תָּא חַזִי, פְּחֵי יִצְחָק
 לָא אֲתַמְנֹן בְּנֵי דְעֵשָׂו כְּמָה דְאֲתַמְנֹן בְּנֵי
 דְיַעֲקֹב, דְהָא עַד לָא מִית יִצְחָק אֲתַמְנֹן. אֲבָל בְּעֵשָׂו
 מָה כְּתִיב וַיִּגְוַע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל עַמּוּי זָקֵן וּשְׁבַע
 יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו וַיַּעֲקֹב בְּנָיו. בְּתַרִּיה מָה כְּתִיב
 וְאַלֶּה תולדות עשו הוא אָדום. מָאִי טַעְמָא, בְּנִין
 דְהָא בְּחולָקִיָּהּ וּבְאַחֲסַנְתִּיהָ וְעַדִּבְיָהּ לָאו אִיהוּ, אֶלָּא
 יַעֲקֹב וּבְנָיו.

וּבְנִין כְּדֵי, יַעֲקֹב וּבְנָיו אֵינֹן חולָקִיָּהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא וְעָאֲלִין בְּחוּשְׁבָּנָא. אֲבָל עֵשָׂו דְלָאו אִיהוּ
 בְּחולָקָא דְבַסְטָר דְמַהִימְנוּתָא, עָבִיד חוּשְׁבָּנִיָּה לְבָתָר
 דְמִית יִצְחָק, וְאַתְפָּרֵשׁ חולָקִיָּהּ לְאַתָּר אַחְרָא.
 תָּא חַזִי, לְבָתָר דְמִית יִצְחָק, וְעֵשָׂו אֲתַפָּרֵשׁ לְסַטְרִיהָ,
 מָה כְּתִיב וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת נָשָׂיו וְגו' מִפְּנֵי יַעֲקֹב
 אֲחִיו. דְשָׁבַק לִיה לְיַעֲקֹב קָרָן וְרִיחַ שְׁעִבּוּדָא

לשון הקודש

ובירשתו ובגורלו, אלא יעקב ובניו.
 ולכן יעקב ובניו הם חלקו של הקדוש
 ברוך הוא ונכנסים בחשבון. אבל עשו
 שאינו בחלק של צד האמונה, עשה
 חשבונו אחר שמת יצחק, ונפרד חלקו
 למקום אחר.

בא ראה, אחרי שמת יצחק ועשו נפרד
 לצד שלו, מה כתוב? ויקח עשו את

ואלה תולדות עשו הוא אדום. בא ראה,
 פחיי יצחק לא נמנו בני עשו כמו שנמנו
 בני יעקב, שהרי עד שלא מת יצחק הם
 נמנו, אבל בעשו מה כתוב? ויגוע יצחק
 וימת ויאסף אל עמיו זקן ושבוע ימים
 ויקברו אתו עשו ויעקב בניו. אחריו מה
 כתוב? ואלה תולדות עשו הוא אדום.
 מה הטעם? משום שאינו בחלקו

דְּמַצְרַיִם, וְאַרְעָא. וְזַבִּין לִיָּה חוֹלְקִיָּה מִן מְעַרְתָּא
דְּכַפְלָתָא, וְאַזֵּל לִיָּה מִן אַרְעָא וּמִן מְהִימְנוּתָא
וּמְחוֹלְקִיָּה, דְּאַזֵּל לִיָּה מִכְּלָא.

תָּא חָזִי, כַּמָּה הָוּה חוֹלְקִיָּה דִּיעֲקֵב טָבָא בְּכָלָא. בְּגִין
דְּלֹא אֲשַׁתָּאֵר עֵשׂו בְּהַדְרִיָּה וְאַתְפַּרֵּשׁ מִנִּיה וְאַזֵּל
לִיָּה לְחוֹלְקִיָּה וְלַעֲדֻבִיָּה, וְאַשְׁתָּאֵר יַעֲקֹב אֶחִיד
בְּאַחְסַנְתָּ אַבּוּי וּבְאַחְסַנְתָּ אַבְהָתוּי. וְעַל דָּא וַיִּלְךְ אֵל
אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו. מָאִי מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו. דְּלֹא
בַּעַא חוֹלְקִיָּה וְאַחְסַנְתִּיָּה וְעַדְבָּא דְּמְהִימְנוּתָא דִּילִיָּה.
זַכָּאָה חוֹלְקִיָּה דִּיעֲקֵב עָלִיָּה כְּתִיב, (דְּבָרִים ל"ב) כִּי חָלַק יִי
עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל גִּחְלָתוֹ:

וְאַלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוּם לִפְנֵי מֶלֶךְ
מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי יִיסָא פָּתַח וְאָמַר,
(עוֹבְדִיָּה א') הִנֵּה קָטָן נִתְתִּיךְ בְּגוֹיִם כְּזוּי אֶתָּה מְאֹד. תָּא

לשון הקודש

נְשִׂיו וְגו' מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו. שְׁהַשְׂאִיר
לִיעֲקֹב קָרוֹן וְרוּחַ שְׁעֵבֹד מְצָרִים, וְהָאֶרֶץ,
וּמְכַר לֹו חֶלְקוֹ בְּמַעֲרַת הַמְּכַפְלָה, וְהֶלֶךְ
לֹו מִן הָאֶרֶץ וּמִן הָאֲמוּנָה וּמִחֶלְקוֹ,
שְׁהֶלֶךְ לֹו מִהַכֵּל.

כֹּא רָאָה בְּמָה הָיָה חֶלְקוֹ שֶׁל יַעֲקֹב
טוֹב בְּכָל מְשׁוּם שְׁלֹא נִשְׂאֵר עֵשׂו עִמּוֹ
וּנְפָרַד מִמֶּנּוּ וְהֶלֶךְ לֹו לְחֶלְקוֹ וּלְגוֹרְלוֹ,

וּנְשִׂאֵר יַעֲקֹב אָחִיו בִּירְשַׁת אַבּוּי
וּבִירְשַׁת אַבּוּתוּי. וְעַל זֶה וַיִּלְךְ אֵל אֶרֶץ
מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו. מַה זֶה מִפְּנֵי יַעֲקֹב
אָחִיו? שְׁלֹא רָצָה חֶלְקוֹ וּיְרֻשָּׁתוֹ וּנְגוּרָל
הָאֲמוּנָה שְׁלוֹ. אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל יַעֲקֹב,
עָלְיוֹ כְּתוּב (דְּבָרִים ל"ב) כִּי חָלַק הוּא עִמּוֹ
יַעֲקֹב חֶבֶל גִּחְלָתוֹ.

וְאַלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ

חַיִּי, כִּד עֲבַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, וּפְלַג אֲרַעָא
 לְשִׁבְעָה תְּחוּמֵי פְּלִיגִין לְקַבִּיל שְׁבַעִין רַבְרַבִּין מְמַנָּן,
 וְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּלִיג לֹון לְשִׁבְעִין עַמִּין כֹּל חַד
 וְחַד כְּדָקָא חַיִּי לִיה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (דברים לב) בְּהִנְחַל
 עֲלִיּוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוּ בְּנֵי אָדָם יַעֲב גְּבֻלַת עַמִּים.

וּמְכַלְהוּ רַבְרַבִּין מְמַנָּן דְּאַתְּמַסְרוּ לְשָׂאָר עַמִּין לֹא
 אֵית בְּהוּ בְּזוּי קַמִּיה כְּמִמְנָא דְעִשׂוּ. מֵאִי
 טַעְמָא, בְּגִין דְּסַטְרָא דְעִשׂוּ סַטְרָא מְסַאבָּא אִיהוּ,
 וְסַטְרָא דְמְסַאבָּא אִיהוּ קְלָנָא קַמִּיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. מֵאִינֹון דְּרַגִּין זְעִירִין דְּכַתַּר רִיתִיָּא סְרִיקְתָּא
 דְּקוֹסְטְרִי סוּמְקֵי קָא אֲתִיָּא, וְעַל דָּא הִנֵּה קָטָן נְתִיתִיךְ
 בְּגוֹיִם, בְּזוּי אַתָּה מְאֹד. דְּכַתִּיב, (בראשית ג) עַל גְּחֹנֶךָ תֵּלֵךְ
 וְעַפְר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. מְאֹד, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
 אָרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה וּמְכַל חַיִּת הַשָּׂדֶה.

לשון הקודש

בְּהַפְרִידוּ בְּנֵי אָדָם יַעֲב גְּבֻלַת עַמִּים.
 וּמְכַל הַמְּבֵנִים הַגְּדוֹלִים שְׁנַמְסְרוּ
 לְשָׂאָר הָעַמִּים אֵין בְּהֵם בְּזוּי לְפָנָיו
 כְּמִמְנָא שֶׁל עִשׂוּ, מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שֶׁהַצַּד שֶׁל עִשׂוּ הוּא צַד הַטְּמֵאָה, וְצַד
 הַטְּמֵאָה הוּא קָלוֹן לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מֵאוֹתָן דְּרַגּוֹת קְטַנּוֹת שְׂאֵתֵר
 הַרִיתִים, שְׂבָא מְהַרִּיקוֹת שֶׁל הַסְּדוֹת
 הָאֲדָמוֹת, וְעַל זֶה הִנֵּה קָטָן נְתִיתִיךְ

אֲדוּם לְפָנָיו מְלֶךְ מְלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל.
 רַבִּי יִיסָא פִּתַּח וְאָמַר, (עובדיה א) הִנֵּה קָטָן
 נְתִיתִיךְ בְּגוֹיִם בְּזוּי אַתָּה מְאֹד. בֵּא
 רָאה, כְּשֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 הָעוֹלָם וְחָלַק אֶת הָאָרֶץ לְשִׁבְעָה תְּחוּמֵי
 חֲלָקִים כְּנֻגַד שְׁבַעִים מְמַנִּים גְּדוֹלִים,
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָלַק אוֹתָם לְשִׁבְעִים
 עַמִּים, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר (דברים לב) בְּהִנְחַל עֲלִיּוֹן גּוֹיִם

תָּא חַזִי בְּדַרְגִין תַּתְּאִין אֵית דַּרְגִין עַל דַּרְגִין, בְּלֵהוּ
 מִשְׁנֵיין דָּא מִן דָּא, וּבְלֵהוּ דַּרְגִין קַבְּטִירִין אֱלִין,
 וּקְשִׁירִין אֱלִין בְּאֱלִין, וּמְלִכוּ אֶתְפָּרֵשׁ דָּא מִן דָּא,
 וּמְלִכוּ אֶתְקִשֵׁר בְּמְלִכוּ. דָּא עֵייל, וְדָא סָלִיק, אַחֲרֵין
 בְּקִשְׁרָא חָדָא.

הַהוּא קִשְׁרָא מִשְׁחַתָּא חָדָא לִיה, וְתַלְת קִשְׁרִין
 לְחַהֲיָא מִשְׁחַתָּא. בְּכַל קִשְׁרָא וּקִשְׁרָא חַד
 עֵטְרָא, וּבְכַל עֵטְרָא וְעֵטְרָא חַד קַבְּסוֹרָא וְאַתְמַנָּא
 בְּעֵטְרָא דְלַעֲיִלָּא, וְאַתְמַנָּא וְנַחֲתִית לְתַתָּא, עַד
 דְּאַתְקִשְׁרוּ בֵּיה פּוּכְבָּיָא וּמְזֻלִי. כָּל חַד וְחַד אֶתְפָּרֵשׁ
 בֵּיה חַד (דף קנז ע"ב) פּוּכְבָּא וְחַד מְזֻלָּא, וְכַל פּוּכְבָּיָא וּמִינִין
 אִינוּן בְּאִינוּן דַּרְגִין דְּלַעֲיִלָּא. וְעַל דָּא כָּל דַּרְגָּא וְדַרְגָּא
 אֶתְעֵטֵר בְּאַתְרִין יְדִיעֵן בְּדַקָּא חַזִי.

לשון הקודש

קִשְׁרִים לְאוֹתָהּ קוּמָה. בְּכַל קִשְׁרָא וּקִשְׁרָא
 עֵטְרָה אַחַת, וּבְכַל עֵטְרָה וְעֵטְרָה
 שְׁלִיטָה אַחַת, וְהַתְמַנָּה בְּעֵטְרוֹ
 שְׁלַמְעֵלָה, וְהַתְמַנָּה וְיִרְד לְמַטָּה, עַד
 שֶׁהִתְקַשְּׁרוּ בּו פּוּכְבָּים וּמְזֻלוֹת. כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד נִפְרָד בּו פּוּכְבָּ אֶחָד וּמְזֻל
 אֶחָד, וְכַל הַפּוּכְבָּים מְזֻמָּנִים הֵם בְּאוֹתָן
 דַּרְגוֹת שְׁלַמְעֵלָה. וְעַל זֶה כָּל דַּרְגָּה
 וְדַרְגָּה מִתְעַשְּׂרֵת בְּמִקּוּמוֹת יְדוּעִים
 כְּרָאוּי.

בְּגוּזִים בְּזוּי אַתָּה מְאֹד, שְׂכַתּוֹב (בראשית
 א על גַּחֲנֹךְ תִּלְךְ וְעַפְרָא תֹאכַל כָּל יְמֵי
 חַיֶּיךָ. מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אַתָּה מְכַל
 הַבְּהֵמָה וּמְכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה.

כֵּא רְאֵה, בְּדַרְגוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת יֵשׁ
 דַּרְגוֹת עַל דַּרְגוֹת, כָּלֵם מִשְׁנַיִם זֶה מְזָה,
 וְכַל הַדַּרְגוֹת נִפְרָדוֹת הֵן, וּקְשׁוּרוֹת
 אֱלֹה בְּאֱלֹה, וּמְלִכוֹת נִפְרָדוֹת זֶה מְזָה,
 וּמְלִכוֹת קְשׁוּרָה בְּמְלִכוֹת, זֶה נִכְנָס וְזֶה
 עוֹלָה, אַחֲזוּזִים בְּקִשְׁרָא אֶחָד.

לְאוֹתָהּ קִשְׁרָא יֵשׁ קוּמָה אַחַת, וְשִׁלְשָׁה

וְכַד מִתְּפָרְשָׁן דְּרַגִּין אֲשֶׁתִּיבַת קַטוּרָא דְּפוּסְתָּקָא, עַד
 דְּאִתְקַשְׂרָא בְּסִטְרָא דְּאִתְחַזֵּי לוֹן, וְסִטְרֵי דְּדַרְגֵי
 מְסֻאֲבֵי דְּאֵינוּן בְּסִטְרֵי שְׂמַאלָא כְּלָהוּ מִתְּפָרְשָׁן לְכַמָּה
 אַרְחִין וְשְׁבִילִין מִסִּטְרֵי גְבוּרָן סוּמְקָן. וּבְגִין כֶּךָ תְּלִיין
 גְבוּרָן לְתַתָּא לְאַלְפֵי אֲלָפִין וְרַבּוּ רַבָּן, וְעַל דָּא הֵינָה
 קָטָן גִּתְתִּיד בְּגוּיִם בְּזוּי אֶתְהָ מְאֹד בְּדַקְאֲמָרָן.

תָּא תְּזִי, וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאַרְצֵי אֲדוּם.
 בְּאַרְצֵי, בְּסִטְרָא דְּדַרְגָּא דִּילִיָּה דְּאִיהוּ דְּרַגָּא
 דְּעֵשׂוֹ. דְּכִתִּיב עֵשׂוֹ הוּא אֲדוּם, וְכְלָהוּ קִאֲתוּ מִסִּטְרָא
 דְּרוּחַ מְסֻאֲבָא. לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּגִין
 דְּאֵינוּן דְּרַגִּין דְּקִיָּיִמִין בִּי תִרְעִי לְתַתָּא קַדְמָאִי.

וּבְגִין כֶּךָ, אָמַר יַעֲקֹב, יַעֲבֹר נָא אֲדָנִי לְפָנֵי
 עַבְדּוֹ. בְּגִין דְּרַגִּין דִּילִיָּה קַדְמָאִין אֵינוּן
 לְאַעֲלָא. וּבְגִין כֶּךָ לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל.

לשון הקודש

בְּאַרְצֵי אֲדוּם, בְּאַרְצֵי – בַּעַד שֶׁל הַדְּרָגָה
 שֶׁלֹּו שֶׁהִיא דְּרַגַּת עֵשׂוֹ, שֶׁכֶּתוּב עֵשׂוֹ הוּא
 אֲדוּם, וְכֹלָם בָּאִים מֵעַד שֶׁל רוּחַ
 הַטְּמֵאָה. לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל –
 מִשּׁוּם שְׂאוֹתָן דְּרַגַּת שְׂעוּמָדוֹת בְּבֵית
 הַשְּׁעָרִים לְמִטָּה קוֹדְמוֹת.

וְלִכְן אָמַר יַעֲקֹב יַעֲבֹר נָא אֲדָנִי לְפָנֵי
 עַבְדּוֹ, בְּשִׁבִיל דְּרַגַּתוֹ הִיא הִיא שְׂאוֹתָן הֵן
 לְהַכְנִס, וּמִשּׁוּם כֶּךָ לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבָנֵי

וּכְשֶׁנִּפְרְדוֹת הַדְּרָגוֹת נִמְצָא קִשְׁר
 הַמְּפָסִיק, עַד שֶׁמִּתְקַשְׂרִים לְעַד שְׁנַרְיָה
 לָהֶם, וְהַעֲדִידִים שֶׁל דְּרַגַּת הַטְּמֵאָה שֶׁהֵם
 בַּעַד שְׂמַאל, כֹּלָם נִפְרְדִים לְכַמָּה דְּרָכִים
 וְשְׁבִילִים מֵעַדֵי הַגְּבוּרוֹת הָאֲדָמוֹת, וְלִכְן
 תְּלִוּיוֹת הַגְּבוּרוֹת לְמִטָּה לְאַלְפֵי אֲלָפִים
 וְרַבּוּא רַבּוּת. וְעַל זֶה הֵינָה קָטָן גִּתְתִּיד
 בְּגוּיִם בְּזוּי אֶתְהָ מְאֹד, כְּמוֹ שְׂאֲמָרְנוּ.
 בָּא רָאָה, וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ

דַּעַד בְּעֵן לֹא מָטָא זְמַנָּא דְּמַלְכוּ שְׁמַיָּא לְשַׁלְטָאָה
וְלֹאֲתֵאֲחָדָא בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כֵּךְ אָמַר יַעֲבֹר
נָא אֲדֹנֵי לְפָנֵי עַבְדּוֹ.

וְכַד שְׁלִימוּ אֵלִין דְּרַגִּין בְּקַדְמִיתָא, לְבַתַּר אַתְעֵר
מַלְכוּ שְׁמַיָּא לְשַׁלְטָאָה עַל תְּתָאֵי. וְכַד שָׂרָא,
שָׂרָא בְּזַעֲרָא דְכָל שְׁבַטִין דְּאִיהוּ בְּנֵי־מִין. כְּמַה דְּאֵת
אָמַר, (תהלים סח) שָׁם בְּנֵי־מִין צָעִיר רוּדָם וְגו'. וּבִיה שָׂאֲרֵי
לְאַתְעֵרָא מַלְכוּתָא, לְבַתַּר אַתָּא מַלְכוּתָא בְּאַתְרֵיהּ
וְאַתְקִיִּים בְּהַדְרִיהּ דְּלֹא תַעֲרֵי לְעֵלְמִין.

רַבִּי חֵיָּיא פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה מד) וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב
עַבְדֵי וְיִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ. כֹּה אָמַר יְיָ עֲשֹׂךְ
וְיִצְרָךְ מִכְּפֵן יַעֲזָרְךָ אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָוֹן
בְּחַרְתִּי בּוֹ. תָּא חֲזִי, כְּמַה אַבְטַח לֹוֹן קַדְשָׁא בְּרוּךְ
הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמְהָ אַתְר (ד"א ל"ג בְּגִין) לְמוֹזְבֵי לְהוֹ

לשון הקודש

וְגו'. וְכוּ שׁוֹרְהָ לְהַתְעוֹרֵר הַמַּלְכוּת. אַחַר
כֵּךְ בָּאָה הַמַּלְכוּת לְמַקוּמָהּ וְעוֹמְדַת עִמּוֹ
שְׁלֹא תִזְוֹז לְעוֹלָמִים.

רַבִּי חֵיָּיא פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה מד) וְעַתָּה
שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדֵי וְיִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ.
כֹּה אָמַר ה' עֲשֹׂךְ וְיִצְרָךְ מִכְּפֵן אֵל
תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָוֹן בְּחַרְתִּי בּוֹ. כֹּה
רָאָה כְּמַה הַבְטִיחַ לְהֵם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמְהָ מְקוּמוֹת וְכַדִּין

יִשְׂרָאֵל. שְׁעַד עַכְשָׁו מָרָם הֵגִיעַ זְמַנָּה שְׁל
מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְשַׁלֵּט וּלְהֵאָחוּז בְּבִנֵי
יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן אָמַר יַעֲבֹר נָא אֲדֹנֵי לְפָנֵי
עַבְדּוֹ.

וּכְשֶׁהֲשַׁלְמוּ דְרָגוֹת אֵלוֹ בַּתְחִלָּה, אַחַר
כֵּךְ מֵתְעוֹרְרַת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְשַׁלֵּט עַל
הַתְּחִתּוֹנִים, וּכְשֶׁשׁוֹרְהָ, שׁוֹרְהָ בְּקֶטְן שְׁל
כָּל הַשְּׁבַטִים, שֶׁהוּא בְּנֵי־מִין, כְּמֹו
שְׁנַאֲמַר (תהלים סח) שָׁם בְּנֵי־מִין צָעִיר רוּדָם

לְעֵלְמָא דְאַתִּי, דְהָא לָא אֶתְרְעֵי לְחוּלְקִיָּה לְכָל עַם
וְלִישָׁן בְּר לְיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּדֵי.

וּבְגִין כֶּךָ, יְהֵב לֹון אֲזַרְיִיתָא דְקִשּׁוּמַּ. לְמוֹזְבֵי בְּה
וְלַמְנַדַּע אֲרַחֲוֵי דְקִדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא בְּגִין
דִּירְתוֹן אֲרַעָא קְדִישָׁא. דְכָל מָאן דְזָכִי בְּהָאֵי אֲרַעָא
קְדִישָׁא, אֵית לִיה חוּלְקָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי. כְּמַה דְאַתְּ
אָמַר, (ישעיה ס) וְעַמּוּד פְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֲרִץ.
וְהָא אֶתְמַר. תִּלְת דְּרַגִּין הָכָא, בְּקַדְמִיתָא יַעֲקֹב,
וּלְבַתֵּר יִשְׂרָאֵל, וּלְבַתֵּר יִשׁוּרוּן.

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב הָא אֲוִקְמוּתָּ. יִשְׂרָאֵל אֲוִף חָכִי נְמִי.
וְאַף עַל גַּב דְּדַרְגִּין אֵינִין חַד. יִשׁוּרוּן, אֲמַאי
אֲקָרוּן יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁמָא דָּא. אֲלָא יִשְׂרָאֵל וְיִשׁוּרוּן כְּלָא
חַד. יִשׁוּרוּן, כְּמַה דְאַתְּ אָמַר, (איוב לג) יִשָּׁר עַל אֲנָשִׁים,
בְּגִין דְּנָטִיל שׁוּרָה לְהָאֵי סְטָרָא וּלְהָאֵי סְטָרָא, וּבְגִין

לשון הקודש

נְתַבְּאָר. שְׁלֹש דְרַגּוֹת כְּאִין: בְּתַחֲלָה
יַעֲקֹב, אַחַר כֶּךָ יִשְׂרָאֵל, וְאַחַר כֶּךָ
יִשׁוּרוּן.

כַּא רְאִיה, יַעֲקֹב הָרִי כְּבֵר בְּאֲרוּחֵי,
יִשְׂרָאֵל אָפּ גַּם כֶּךָ, וְאַף עַל גַּב
שְׁדַרְגּוֹת אֵלּוּ כְּאַחַת. יִשׁוּרוּן לְפָנֵה
נְקָרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁם זֶה? אֲלָא יִשְׂרָאֵל
וְיִשׁוּרוּן הַכֹּל אַחַד. יִשׁוּרוּן, כְּמוֹ
שְׁנַאֲמַר (איוב לג) יִשָּׁר עַל אֲנָשִׁים, מְשׁוּם

לְזִכּוֹתֵם לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁהָרִי לָא הִתְרַעַה
לְחַלְקוֹ לְכָל עַם וְלִשׁוֹן פִּרְט לְיִשְׂרָאֵל
לְבָדָם.

וְלָכֵן נָתַן לְהֵם תּוֹרַת אֲמֵת, לְזִכּוֹת בְּה
וְלְדַעַת דְּרַכִּי הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא כְּדִי
שְׁיִרְשׁוּ אֲרִץ הַקְּדוּשָׁה, שְׁכַל מִי שְׁזֹכֶה
כְּאֲרִץ הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם
הַבָּא, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (שם ס) וְעַמּוּד פְּלָם
צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֲרִץ, וְהָרִי

אֵינֹן תִּרְיִן שׁוּרִין אֶקְרִי יִשׁוּרִין, וְדָא הוּא יִשְׂרָאֵל.
 יִשְׂרָאֵל עַל דְּנָטִיל רְבוּ וְתוֹקְפָא מְכַלָּא. יִשְׂרָאֵל (ס"א
 יִשׁוּרִין) עַל אֵינֹן חוּלְקֵי תִרְיִן סְטֵרִין תִּרְיִן שׁוּרִין בְּדָקָא
 אֲמָרֵן, וְכַלָּא חַד.

וְאֵינֹן שְׂמָחֵן בְּלֵחוּ סְלָקֵי לְחַד. יַעֲקֹב עֲבָדֵי, זְמַנִּין
 דְּאִיהוּ עֶבֶד בְּעֵבְדָא דְּאִית לִיה פְּקוּדָא
 דְּמֵאֲרִיָּה וְלִמְעַבְד רְעוּתִיה. וְכֵן יִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ,
 לְאִשְׂרָאֵה עֲלִיה, וְכַלָּא בְּרָזָא עֲלָאָה אִיהוּ. כְּתִיב, (ישעיה
 מ"ג) בְּרֹאֵךְ יַעֲקֹב וַיִּצְרָךְ יִשְׂרָאֵל, וְכְתִיב כֹּה אָמַר יְיָ
 עֲשֵׂה, כָּל אֲלִין דְּרַגִּין סְלָקִין לְחַד וְהָא אֲתִמָּר, בּוֹרְ"א,
 יוֹצֵ"ר. עוֹשֵׂ"ה. וְכַלָּהוּ דְּרַגִּין אֲלִין עַל אֲלִין וְכַלָּהוּ חַד.

זְכָאָה חוּלְקֵהוּן דְּיִשְׂרָאֵל דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲתִרְעִי בְּהוּ מְכַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָת
 כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, בְּגִין דְּבְכַלָּהוּ כְּתִיב, (ירמיה י') הֶכֵּל

לשון הקודש

וְכֵן יִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ, לְהַשְׁרוֹת עָלָיו,
 וְהֶכֵּל הוּא בְּסוּד עֲלִיוֹן. כְּתוּב (ישעיה מ"ג)
 בְּרֹאֵךְ יַעֲקֹב וַיִּצְרָךְ יִשְׂרָאֵל, וְכְתוּב כֹּה
 אָמַר ה' עֲשֵׂה. כָּל הַדְּרָגוֹת הִלְלוּ עוֹלוֹת
 לְאַחַד, וְהָרִי נֹאמַר, בּוֹרְ"א, יוֹצֵ"ר,
 עוֹשֵׂ"ה, וְכָל הַדְּרָגוֹת אֵלֶּה עַל אֵלֶּה
 וְכָלֵן אֲחַד.

אֲשֵׁרִי חֲלָקֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בָּהֶם מְכַל הַעַמִּים

שֶׁנִּטְל שׁוּרָה לְצַד זֶה וְלְצַד זֶה, וּמִשׁוּם
 אוֹתָן שְׁתֵּי שׁוּרוֹת נִקְרָא יִשׁוּרִין, וְזֶהוּ
 יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל עַל שֶׁנִּטְל גְּדֻלָּה וְתַקְפָּה
 מִהֶכֵּל. יִשְׂרָאֵל וְיִשׁוּרִין עַל אוֹתָם חֲלָקִים
 שְׁנֵי צַדִּים שְׁתֵּי שׁוּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ,
 וְהֶכֵּל אֲחַד.

וְכָל אוֹתָם שְׁמוֹת עוֹלִים לְאַחַד. יַעֲקֹב
 עֲבָדֵי, לְפַעְמִים הוּא עֶבֶד, כְּמוֹ עֶבֶד
 שֵׁישׁ לוֹ מִצּוֹת אֲדוּנוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ.